

1.

2.

4.

5.

3.

6. Aki a nagyszabású projektet vezeti: Siposs Viktória

Mellékágot mindenkinek!

Mesés összefogás Mohácsnál

Öt év és csaknem félmilliárd forint – ennyi kell, hogy ismét vízi paradicsommá váljon a Duna Mohács melletti mellékága, valamint a rajta található Szabadság-sziget. Idő eddig is volt a környezetvédelmi projektre, most már szerencsére pénz is akad...

Minden egészséges folyónak vannak mellékágai: olyan szakaszok, ahol a víz egy része leválik a főmederről, egy ideig a saját útját járja, majd újra visszatér a folyóhoz. Nem is hinnénk, hogy ezeknek a mellékágaknak mekkora szerepük, jelentőségük van a természetben! A lassabb sodrás miatt ezekbe a vizekbe járnak szaporodni a halak, az itt kialakult szigetek pedig a költöző madarak – például a fekete gólya, a szürke gém vagy a kiskócsag – számára nyújtanak békés pihenő- és táplálkozóhelyeket.

Huszonöt évvel ezelőtt a Duna Mohács mellett található mellékága és a hozzá tartozó Szabadság-sziget is hasonló szerepet töltött be. Az itt található élővilág egyedi volt és különleges, vitathatatlanul a folyószakasz legszebb része. A mohácsiak ide jártak csónakázni, romantikázni, sőt, strandolni is, hiszen a szigetet körülölelő Duna mentén homokos partszakaszok várták a pihenni vágyókat.

– Emlékszem, gyerekkoromban beültünk a kis motorcsónakunkba, benne a másfél lóerős, Moszkva típusú motorral, feljöttünk a szigethez, a hétvégét itt töltöttük, majd hétfőn kipihenten mentünk haza – mesélte Omacht Zoltán, aki ma már a Duna–Dráva Nemzeti Park tájegységvezetője.

– A problémák 1983-ban kezdődtek, akkoriban épült ki a regionális vízmű rendszer. A vízszállító csővezetékeket a Dunán is át kellett vezetni, de a Dunántúli Regionális Vízművek szakemberei, ahelyett, hogy a meder alatt vitték volna át a csöveket, egy kőgátba bújították azokat, amelyet aztán a vízbe telepítettek.

A kőgát előbb meglasztotta a vízfolyást, később időnként meg is szüntette. Mivel a Duna hordaléka nem tudott átfolyni rajta, egy idő után lerakódott a fenékre, és a meder kezdett feltöltődni. A valamikori élővizes vízi paradicsom rothadó, bűzös, lápos vízi felületté vált, és ha az emberek nem tesznek valamit, a megmaradt kevés víz is előbb-utóbb teljesen eltűnik.

– Akadt már rá példa, hogy át tudtam sétálni a medren anélkül, hogy összeveztem volna magam... – panaszkodott Zsolnay Mátyás, akivel a folyón találkoztunk, csónakázás közben. – Még szerencse, hogy legalább most, árvíz idején ki tudok jönni az unokámmal kenuzni egy keveset... Higgyék el, újságíró urak, itt valamikor fenséges volt a természet! És azok a madarak! Bárcsak mind a kilenc unokámnak meg tudnám mutatni, milyen a kócsag „zoknijá”...

1. Zsolnay Mátyás, alias Matula bácsi, és unokája, Réka, alias „copfos Gyula”

2. A Szabadság-sziget – pontos nevén Szabadság-zátony – a Duna bal partján, az 1452-1449 folyamkilométer között, Mohács területén helyezkedik el

3. Omacht Zoltán, a Duna–Dráva Nemzeti Park tájegységvezetője már várja, hogy ismét járhasson csobbanni a szabadstrandra

4. Tele a környék vízi madarakkal...

5. Amikor lenn jártunk, épp árvíz volt, ezért nem látszott, hogy iszaposodik a környék.

Sosem látott összefogás

Nos, kedves Matyi bácsi és mindenki, aki kedveli a természetet, hálás feladat, amikor az újságíró kivételesen jó hírekkel szolgálhat: hazánkban nemrég ritkán látott összefogás jött létre azért, hogy a Szabadság-sziget és a mohácsi Duna-mellékág megmeneküljön az enyészettől!

A projektet a WWF nemzetközi természetvédelmi szervezet magyarországi képviselete vezeti, akik szerint, ha minden jól megy, a terület öt év alatt visszanyeri hajdani szépségét. A WWF és partnerei a tervek szerint újra megnyitják a víz-áramlást zavaró keresztgátat, és a mellékágból kikotorják az évek során lerakódott felesleges iszapot. Később a Szabadság-szigeten őshonos fajokból álló erdőt hoznak létre, amelyben remélhetőleg ismét otthonra találhatnak ritka madaraink, a fekete gólya és a réti sas... Az ártéri ligeterdő háborítatlanságát azzal tudják biztosítani, hogy annak kezelése átkerül a Duna–Dráva Nemzeti Park Igazgatóság kezébe. Később ismét megnyílhat az egyedülálló élővilágot bemutató tanösvény, sőt, ha minden jól megy, a megújult mellékágban a jövőben ismét „megnyílnak” a mohácsi szabadstrand.

– A teljes projekt 448 millió forintba kerül. A költségek azért ilyen magasak, mert a gát újbóli megnyitása önmagában nem elég – a vízvezeték nem lehet csak úgy elzárni, félbevágni, le kell vinnünk a meder alá, hogy továbbra is szállíthassa az ivóvizet – mondja Siposs Viktória, a WWF projektfelelőse. – Szerencsére nemrég sikeresen pályáztunk az Európai Uniónál, így a költségvetés 60 százalékát az EU állja. A maradék pénzt partnereink adják össze, a Dél-Dunántúli Regionális Vízműtől egészen a Coca-Cola Magyarorszáig.

A jövő zenéje

Ezek után már csak egy kérdés marad: nem hangzik ez az egész túl szépen ahhoz, hogy igaz legyen? Ki tudja... Egyelőre nem tehetünk mást, mint várunk, és szurkolunk a szakembereknek. Annyit azért megígérhetünk önöknek, hogy 2013-ban visszatérünk a témára itt, a Nők Lapja hasábjain. Addig is, élvezzék ezeket a szép képeket, amelyeket Szász Marcell kollégánk készített a Szabadság-sziget mellett, miközben mindkettőnket rongyosra lukasztottak a szünyogok. Nekik bezeg nem ártott az a fránya keresztgát...

Kertész Gábor

7.

8.

7. A mellékág rehabilitációjának további hasznai is lesznek. Az iszap kikotrása például elősegíti a környéken található ivóvízkutak minőségi és mennyiségi javulását!

8. képalá?????

FOTÓ: SZÁSZ MARCELL
(FORRÁS: WWW.WWF.HU)